

Adviesnummer:	AA17.091
Datum uitspraak:	13 november 2017
Datum publicatie:	14 december 2017
Instantie:	Codecommissie
Onderwerp:	Sponsoring
Oordeel:	Positief
Relevante artikelen:	6.5.1, 6.5.5.

Samenvatting: Sponsoring van het onderhavige project heeft betrekking op innovatieve en/of kwaliteit verbeterende activiteiten en heeft tot doel directe of indirecte verbetering van zorg aan patiënten. Daarmee is voldaan aan de onder a en b van artikel 6.5.1. Gedragscode neergelegde criteria.

ADVIES (AA17.091) van de Codecommissie op het verzoek van [de heer Y], namens [X] van 3 oktober 2017 op de voet van artikel 59 van het Reglement van de Codecommissie en de Commissie van Beroep van de Stichting Code Geneesmiddelenreclame, uitgebracht door de voorzitter van de Codecommissie.

1. Het verzoek van [X]

[X] geeft aan, mede in aanmerking genomen de bij e-mail van 30 oktober 2017 nader gegeven toelichting, recentelijk te zijn benaderd door de [kliniek Z], hierna de Kliniek, om een skikamp te sponsoren voor jonge mensen met [ziekte A]. Het verzoek van de kliniek d.d. 29 september 2017, waarin zij verwijst naar het advies van de Codecommissie van 6 april 2017 (A17.031), heeft zij overgelegd.

In het verzoek stelt de Kliniek, onder meer verwijzende naar enkele wetenschappelijke publicaties, dat:

- zij naast medische behandeling van haar patiënten regelmatig een educatief project voor patiënten uit diverse leeftijdsgroepen organiseert met als doel op directe of indirecte wijze de kwaliteit van de zorg aan hen en de kwaliteit van leven te bevorderen;
- uit verschillende publicaties blijkt dat sportactiviteiten een positieve bijdrage leveren aan het versterken van spieren en gewrichten en dat een goede motorische ontwikkeling en lichamelijke conditie het risico op [complicaties B en C], die kenmerkend is voor [ziekte A]patiënten reduceert;
- het onderhavige project, het in 2018 te organiseren skikamp, beoogt deelname aan sport te promoten en de gelegenheid biedt om patiënten - zijnde adolescenten en jongvolwassenen in de leeftijd van 16 tot 30 jaar met een ernstige of matig/ernstige vorm van [ziekte A] - samen te brengen ten behoeve van lotgenotencontact en patiëntenvoorlichting over hun medische aandoening

en behandeling ervan, alsmede om hen te leren om te gaan met de aandoening, de psychologische gevolgen ervan voor het dagelijks leven en dat alles teneinde acceptatie, coping en therapietrouw te versterken. Het project biedt tevens de mogelijkheid de deelnemende patiënten beter te leren kennen zodat de behandeling en begeleiding beter individueel op elkaar afgestemd kunnen worden. Ervaring leert, aldus de Kliniek, dat het rendement van voorlichting bij deze specifieke doelgroep groter is bij een groepsgewijze benadering op een locatie buiten de kliniek dan tijdens individueel contact binnen de kliniek en biedt mede een uitstekende gelegenheid tot wetenschappelijk onderzoek;

- het skikamp wordt begeleid door vrijwilligers, zorgverleners en dan met name artsen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en maatschappelijk werkers;
- het project betreft (inclusief de twee dagen van heen- en terugreis) in totaal 5 dagen in Grünau, Oostenrijk, met verblijf aldaar gedurende 4 nachten;
- de kosten voor het project als volgt zijn begroot:

• verblijf 20 deelnemers gedurende 4 nachten/halfpension + 3dg-skipas à € 317,00 pp:	€ 6.340,00
• 17 x skiles in groepsverband dg à € 135,00 pp:	€ 2.295,00
• vervoer per toeringcar, incl. verblijf/verzorging chauffeur:	€ 4.240,00
• huur skimateriaal 17 x € 66,00:	€ 1.122,00
• 20 lunchpakketten terugreis:	€ 100,00
• fotoboek/promotiemateriaal:	€ 40,00
• (spel)materiaal voor educatieve avond [ziekte A]:	€ 50,00
• onvoorziene reiskosten i.v.m. calamiteit deelnemer:	€ 150,00
• onvoorziene uitgaven:	<u>€ 410,00</u> +
• totaal:	€ 14.747,00
• eigen bijdrage deelnemers, 17 x € 200,00:	<u>€ 3.400,00</u> -
• sponsoring [X]:	€ 11.347,00;
- de kosten van de deelnemende vrijwilligers worden niet uit de bijdrage van [X] voldaan;
- de keuze voor de locatie is ingegeven omdat de natuurlijke omstandigheden aldaar geschikte mogelijkheden bieden om te skiën en die sport -kort gezegd; zie verder onder 2.2.1- een uitstekende activiteit is om de eigen grenzen te leren kennen en persoonlijke angsten te overwinnen; de kliniek verwijst daarbij tevens naar andere sportactiviteiten als rotsklimmen, abseilen, mountainbiken, die hier van toepassing zouden kunnen zijn.

Het programma voor het educatief project ziet er als volgt uit:

Dag		Programmabeschrijving
Woensdag	Ochtend	Busreis Utrecht - Grünau
	Middag	
	Avond	Aankomst in Grünau Gezamenlijk diner
Donderdag	Ochtend	Gezamenlijk ontbijt Prik instructie + skiles
	Middag	Gezamenlijke lunch Skiles
	Avond	Gezamenlijk diner Educatieve avond over [ziekte A] verzorgd door zorgverleners [kliniek Z]
Vrijdag	Ochtend	Gezamenlijk ontbijt Prik instructie + skiles
	Middag	Gezamenlijke lunch Skiles
	Avond	Gezamenlijk diner Educatieve avond over [ziekte A] verzorgd door zorgverleners [kliniek Z]
Zaterdag	Ochtend	Gezamenlijk ontbijt Prik instructie + skiles
	Middag	Gezamenlijke lunch Skiles
	Avond	Gezamenlijk diner Vrije recreatie voor deelnemers
Zondag	Ochtend	Gezamenlijk ontbijt Prik instructie Busreis Utrecht – Grünau

2. De beoordeling door de Codecommissie:

2.1 [X] wenst in dit geval een project te sponsoren. Het toetsingskader is alsdan het bepaalde in paragraaf 6.5 van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame (hierna: de Gedragscode). Onder sponsoring wordt namelijk -zie artikel 6.5.1. Gedragscode- verstaan het verlenen door een vergunninghouder van financiële dan wel anderszins op geld waardeerbare ondersteuning, met of zonder tegenprestatie, aan beroepsbeoefenaren, samenwerkingsverbanden van hen en/of instellingen waar beroepsbeoefenaren in participeren of werkzaam zijn en dat is hier aan de orde. Paragraaf 6.5 Gedragscode geeft voorts regels met betrekking tot integriteit, doelstelling en transparantie, aan welke regels sponsoring van projecten door farmaceuten dient te voldoen.

2.2 De sponsoring in deze betreft sponsoring van een instelling als in artikel 6.5.1. Gedragscode bedoeld en dient te voldoen de in artikel 6.5.5 Gedragscode onder a, b en c en tweede volzin neergelegde criteria.

2.2.1 In de publicaties waarnaar de Kliniek verwijst wordt sportbeoefening door [ziekte A]patiënten aanbevolen. In de Richtlijn Diagnostiek en behandeling van [ziekte A] en aanverwante [stoornissen D] wordt in dit verband aangegeven dat het ontwikkelen en behouden van gezonde en sterke spieren van vitaal belang is om [complicaties B] te voorkomen. Regelmatige sportbeoefening van jongs af aan wordt aanbevolen. Met betrekking tot de keuze van sporten bestaat weinig restrictie, maar worden contactsporten als boksen en activiteiten als bungyjumpen en karten ontraden, hoewel daar volgens de Richtlijn geen bewijs voor is. In de genoemde publicatie is een lijst vermeld van contactsporten, sporten met beperkt contact en sporten zonder contact en is skiën als sport met beperkt contact aangeduid.

Een rol hierbij speelt ook, aldus de Kliniek, dat sporten als mountainbiken en -zo begrijpt de Codecommissie- ook skiën een grote therapeutische impact hebben op de psychische gesteldheid van de patiënt: door het overwinnen van angsten, het beter leren kennen van het eigen lichaam, het verleggen van eigen grenzen, het geven van inzicht in bewustwording van eigen kunnen, het bevorderen van zelfredzaamheid en versterken van zelfvertrouwen. Zij wijst er nog op dat in de publicatie van [E] et al, 2004, de skisport in dit verband en met dit doel als een veilig instrument is gekwalificeerd.

Tegen deze achtergrond gaat de Codecommissie er ook nu - evenals in het in april 2017 beoordeelde geval - van uit dat sportbeoefening / sportactiviteiten in het algemeen en beoefenen van een sport als skiën in het bijzonder door [ziekte A]patiënten een positieve bijdrage levert aan het versterken van spieren en gewrichten en het risico op [complicaties B en C] reduceert, én dat sponsoring daarvan betrekking heeft op innovatieve en/of kwaliteit verbeterende activiteiten alsook directe of indirecte verbetering van zorg aan patiënten tot doel heeft. Daarmee is voldaan aan de onder a en b van artikel 6.5.1. Gedragscode neergelegde criteria.

2.2.2 De Codecommissie heeft, gelet mede op de begroting, geen indicatie dat de in het project opgenomen activiteiten - deels - op andere reguliere wijze (kunnen) worden gefinancierd. De in de begroting opgenomen financiering van kosten geeft althans geen aanleiding het tegendeel te veronderstellen. De kosten blijven verder binnen de perken, nu de begeleiders in hun vrije tijd aan het skikamp deelnemen en hun kosten niet uit de sponsoring worden vergoed..

De Codecommissie gaat er daarbij ook vanuit dat in de post onvoorzien geen kosten verborgen zitten die normaliter wel tot de bedrijfsvoering behoren en in deze een besparing zouden opleveren. Evenzo wordt aldus aan het ten derde -onder c van artikel 6.5.1. Gedragscode- bepaalde criterium voldaan.

2.2.3 De in artikel 6.5.5, tweede volzin Gedragscode opgenomen bepaling houdt in dat het vragen en geven van ondersteuning in het kader van sponsoring niet mag zijn ingegeven door persoonlijk winstbejag van de gesponsorde of een rechtstreeks commercieel doel hebben. De Codecommissie ziet geen aanleiding te veronderstellen dat het project door dergelijke overwegingen is ingegeven.

2.3 De Codecommissie onderkent - tegen de achtergrond van hetgeen de Gedragscode bepaalt aangaande gunstbetoon, waarvan sponsoring een onderdeel is- dat aan het evenement een zeker recreatief element niet vreemd is. Het skiën staat evenwel niet op zich maar vormt een wezenlijk en onlosmakelijk element om het hier bovenomschreven doel, verbetering van de kwaliteit van zorg en leven in een

gezamenlijk verband van de deelnemende patiënten, te bereiken. Daarmede is impliciet aangegeven dat de keuze voor de locatie evenmin bezwaar ontmoet.

2.4 Er tenslotte van uitgaande dat [X] in dit kader niet enige reclame voor enig geneesmiddel zal maken en naar buiten geen bekendheid zal geven aan haar sponsoring is niet aannemelijk dat haar bijdrage tot ongewenste beïnvloeding van het voorschrijfgedrag zal leiden.

2.5 Het vorenstaande leidt tot het oordeel dat het advies positief kan luiden.

3. De kosten

De Codecommissie bepaalt dat de aan deze adviesaanvraag verbonden kosten aan [X] separaat in rekening zullen worden gebracht.

Aldus gedaan te Amsterdam op 13 november 2017 door mr. L.A.J. Nuijten, voorzitter.